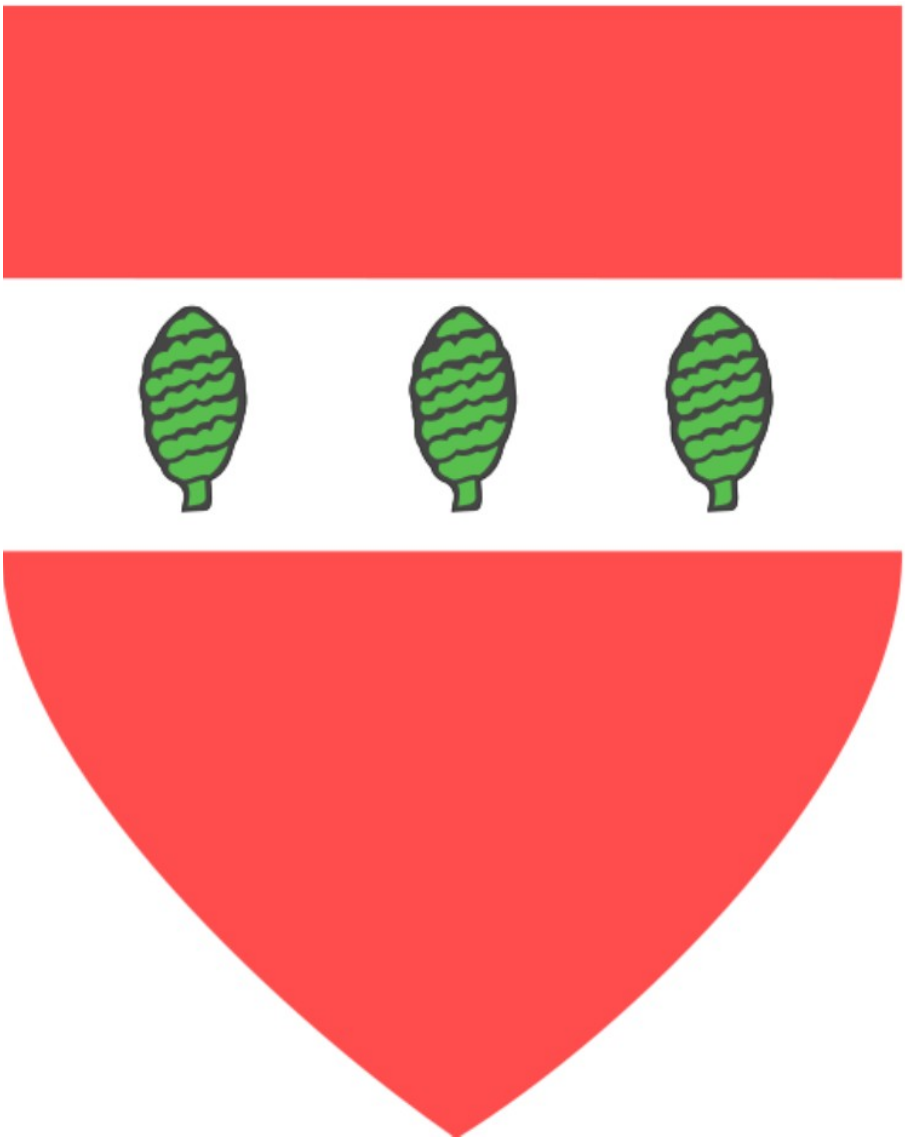
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W SZTUMIE ZA ROK 2018

Sztum, marzec 2019r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania w ramach czterech podstawowych obszarów swojej działalności: pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto realizowano programy PFRON pn.: „Aktywny samorząd" i „Program wyrównywania różnic między regionami III" oraz projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn.: „Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno- zawodowa".

FUNKCJONOWANIE JEDNOSTKI

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w roku 2018 wydatkowano **504 926,13 zł,** w tym **375 492,72 zł**, na wynagrodzenia ogółem i pochodne, na odpis ZFŚS 9 193,02zł oraz 120 240,39 zł na wydatki rzeczowe.

Zatrudniano 12 osób:

- 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 pracownika socjalnego,
- 1 pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych,
- 1 specjalistę ds. pracy z rodziną,
- 1 referenta ds. „Aktywnego Samorządu",
- 1 referenta ds. organizacyjno- kadrowych,
- 2 referentów ds. świadczeń,
- 1 głównego księgowego,
- 1 kierownika.

Ponadto zatrudniano 6 osób na umowy zlecenia: 2 psychologów, 1 radcę prawnego, 1 informatyka, 1 sprzątaczkę i 1 pracownika gospodarczego.

W 2018 roku średnie miesięczne wynagrodzenie w PCPR wyniosło 3.200,00zł brutto.

W ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018- asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej" pozyskano dotację celową w wysokości 58 377zł na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; co stanowiło 49% ogółu wynagrodzenia koordynatorów.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Zgodnie z obowiązującymi przepisami formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:
   a) spokrewniona,
   b) niezawodowa,

c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
2) rodzinny dom dziecka.

Tabela poniżej przedstawia strukturę ilościową rodzin zastępczych w latach 2017-2018 (stan na 31 grudnia)

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych		Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	
	2017	**2018**	**2017**	**2018**
Rodziny spokrewnione	37	34	51	45
Rodziny niezawodowe	26	26	42	38
Rodziny zawodowe	10	9	44	34
Rodziny specjalistyczne	2	2	5	4
Rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	2	2	3	3
Rodzinne domy dziecka	2	3	11	16
Razem	79	76	156	140

Jak wynika z zebranych powyżej danych na terenie naszego powiatu 45% ogółu rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie, bądź rodzeństwo. Następnie rodziny zastępcze niezawodowe (34%), czyli wujostwo lub osoby obce. Rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka stanowią 21% wszystkich rodzin.

Ilość rodzin zastępczych w roku sprawozdawczym kształtowała się na poziomie roku poprzedniego, natomiast zmniejszyła się ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2018r. w rodzinnej pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym zostało umieszczonych 9 dzieci, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 4 dzieci.

Ponadto 3 dzieci, w związku z rezygnacją z pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na proces usamodzielnienia przeszło 13 dzieci z rodzin zastępczych i z placówek.

W roku sprawozdawczym 11 dzieci z rodzin zastępczych powróciło do rodziców biologicznych, w tym, w wyniku wniosku PCPR 1 rodzina zostało rozwiązana przez sąd. Natomiast z Domów dla Dzieci żadne dziecko nie powróciło do domu rodzinnego. W wyniku współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym 5 dzieci zostało przysposobionych.

Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 694zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

- 1052zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

W 2018 roku 25 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej posiadało orzeczenie o niepełnosprawności.

Na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wydatkowano:

- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinach zastępczych – 1 544 953,20zł,
- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinnych domach dziecka – 157 073,48zł,
- na jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 6 500,00zł,
- na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka–11 650,00zł,
- na jednorazową pomoc losową – 5 380,00zł,
- na przeprowadzenie remontu lokalu mieszkalnego – 3 000,00zł,
- na utrzymanie lokalu rodzinnych domów dziecka – 36 245,00zł,
- na prowadzenie rodzin zawodowych, rdd oraz finansowanie osób do pomocy (wynagrodzenia z ZUS i FP) – 573 595,61zł,
- dodatek wychowawczy 500+ - 718 990,95zł, koszty obsługi 500+ 1% - 7 262,54zł (zadanie zlecone, dotacja).
- Pomoc pieniężna dla wychowanków w rodzinach zastępczych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych –Program Dobry Start (300+). Pomoc umożliwiająca przygotowanie dzieci do rozpoczęcia edukacji w roku szkolnym 2018/2019- 38 700,00zł, w ramach obsługi programu - 1 270,00zł

Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 728 decyzji administracyjnych. Decyzje wydane przez Kierownika Centrum dotyczyły:

- z zakresu funkcjonowania pieczy zastępczej - 582 decyzje,
- w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – 146 decyzji.

Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w 2018r. wyniosła 16 498,62zł (7 osób), natomiast zaległości w ponoszeniu odpłatności wyniosły 16 383,55zł (2 osoby). Większość rodziców biologicznych była zwolniona z ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na niskie dochody lub niepełnosprawność.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie porozumień między powiatami

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizuje porozumienia zawierane pomiędzy Powiatem Sztumskim a innymi powiatami, z których pochodzą dzieci umieszczone

na naszym terenie oraz porozumienia dotyczące dzieci z naszego powiatu umieszczone na terenie innych powiatów.

Na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 15 dzieci z innych powiatów. Odpłatność z tego tytułu wyniosła 166 969,72zł. W naszych placówkach opiekuńczo- wychowawczych przebywało 9 dzieci z innych powiatów, odpłatność wyniosła 310 906,62zł. Natomiast 13 dzieci z terenu powiatu sztumskiego przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenach innych powiatów, wydatki wyniosły 172 735,77 zł.

Partycypacja gmin w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30%- w drugim roku pobytu dziecka, 50%- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dochody otrzymywane z tego tytułu przedstawia poniższa tabela.

Gmina	**Kwota**	**Ilość dzieci**
Sztum	154 056,21zł	29
Dzierzgoń	163 723,20zł	29
Mikołajki Pomorskie	7 789,44zł	5
Stary Targ	71 713,28zł	12
Stary Dzierzgoń	123 492,10zł	19
Razem	**520 774,23zł**	**94**

Wsparcie rodzin zastępczych

1. Grupa wsparcia

W 2018r. prowadzone były zajęcia mające na celu zwiększenie kompetencji i umiejętności wychowawczych w formie grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Zajęcia odbywały się raz w miesiącu po 3 godz. W spotkaniach brało udział średnio 9 osób miesięcznie.

2. Szkolenia dla rodzin zastępczych

Na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród rodzin zastępczych dotyczącej potrzeb szkoleniowych w roku sprawozdawczym odbyły się następujące szkolenia:

1) Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze. W szkoleniu wzięły udział 4 osoby, które otrzymały kwalifikacje.
2) Rodzina zastępcza spokrewniona – jej specyfika, rola i zadania. W szkoleniu wzięło udział 19 osób.
3) Potrzeby rozwojowe dzieci w różnym wieku i sposoby ich zaspokajania. 16 osób wzięło udział w szkoleniu.

4) Zrozumieć dziecko z RAD. W szkoleniu udział wzięło 21 osób.
5) Współczesne technologie, a ich wpływ na rozwój dzieci i młodzieży. 17 osób uczestniczyło w szkoleniu.

3. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla dzieci z rodzin zastępczych

W 2018r. PCPR współfinansowało psychoterapię dziecka z zaburzeniami zachowania oraz diagnozę FAS w Centrum Psychiatrii w Elblągu. Wsparciem objęto 3 dzieci. Ponadto psycholog zatrudniony na umowę zlecenie w PCPR udzielał porad rodzinom zastępczym oraz pracował z dziećmi umieszczonymi w pieczy.

Prowadzona była również socjoterapia dla dzieci, w której udział wzięło 12 wychowanków.

Wychodząc naprzeciw potrzebom wychowanków pieczy zastępczej, którzy wkrótce uzyskają pełnoletność zorganizowane zostało szkolenie dla młodzieży w wieku 16-17 lat oraz pełnoletnich wychowanków nt: „wszystko o procesie usamodzielnienia".

4. Pozostałe działania na rzecz integracji rodzin zastępczych i ich wychowanków

- Dnia 30.05.2018r. w Dzierzgoniu odbył się Powiatowy Dzień Rodziny, zorganizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, MOPS Dzierzgoń, MGOPS Sztum, GOPS Mikołajki Pomorskie oraz DOK Dzierzgoń.

Impreza odbyła się na boisku Orlik w Dzierzgoniu. Tematyką spotkania były: promocja rodzicielstwa zastępczego oraz integracja środowiska lokalnego. Organizatorzy w programie dla uczestników zaplanowali m.in. gry i zabawy rodzinne, występy artystyczne dzieci i młodzieży, pokaz służb mundurowych, bezpłatne zamki dmuchane. Imprezę uświetniały zabawy i gry dla dzieci zorganizowane przez animatorów z Nibylandii z Prabut. Każde dziecko biorące udział w zabawach otrzymało drobny upominek. Uczestnicy Powiatowego Dnia Rodziny mogli skorzystać z przygotowanych na tę uroczystość specjałów, takich jak: lody, popcorn, wata cukrowa, gofry, hot- dogi, grochówka oraz ciasta domowego wypieku rodzin zastępczych. Podczas uroczystości wręczono rodzinom zastępczym z długoletnim stażem wyróżnienia za trud ich pracy, podziękowano również pedagogom szkolnym za bardzo dobrą współpracę.

- Młodzież wraz z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej w okresie wakacyjnym dwukrotnie była na trzydniowym pobycie w Ośrodku Szadowo -Młyn.
- PCPR było również współorganizatorem Dnia Dziecka z wędką w Krzewsku.
- Odbyła się również jedna wycieczka zorganizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie dla dzieci, do Jumpcity w Gdańsku. W grudniu odbyło się spotkanie mikołajkowe dla dzieci z pieczy zastępczej.

Współpraca z jednostkami oświatowymi

W roku sprawozdawczym współpracowano ze szkołami, głównie poprzez pozyskiwanie opinii dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wspólny

udziału pedagogów i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w Zespole ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej.

Ponadto zorganizowane zostały dwa szkolenia dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego. Tematyka szkoleń: „Procedura niebieskiej karty" i „Konferencja grupy rodzinnej".

2. Usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze

Po uzyskaniu pełnoletności osoby opuszczające rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc ta jest realizowana poprzez pracę socjalną, pomoc pieniężną i rzeczową oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Osoby, o których mowa wyżej zostały objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wspólnie z wychowankami i ich opiekunami opracowywał indywidualne programy usamodzielnienia.

W roku 2018 pomoc na kontynuowanie nauki wypłacono łącznie 29 osobom, w tym z rodzin zastępczych 25, z placówek opiekuńczo – wychowawczych 3 wychowankom oraz z młodzieżowego ośrodka wychowawczego 1 osobie. Udzielono pomocy pieniężnej na usamodzielnienie łącznie 9 wychowankom, w tym 8 z rodzin zastępczych, 1 z placówki. Zagospodarowanie w formie rzeczowej otrzymało 10 osób z rodzin zastępczych.

Wypłacone świadczenia z tytułu usamodzielnienia w roku 2018

Lp.	Forma pieczy	Formy pomocy			
		Usamodzielnienie	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie w formie rzeczowej	Razem
1	Rodziny zastępcze	44 427,00	90 626,84	15 385,00	150 438,84
2	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7 294,00	5 303,80	0	12 597,80
3	MOW/MOS	0,00	1 033,20	0,00	1 033,20
Razem :		51 721	96 963,84	15 385,00	1 033,20

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonują dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, Dom dla Dzieci w Szropach oraz Dom dla Dzieci w Dzierzgoniu.

Placówki dysponują łącznie 28 miejscami. Na dzień 31 grudnia 2018r. w Domu dla Dzieci w Szropach przebywało 14 dzieci (w tym 3 wychowanków MOW), w wieku od 7 do 17 lat. Natomiast w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu przebywało 12 dzieci, w wieku od 6 do 19 lat.

Do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano w 2018 roku 14 dzieci.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie wychowanka w placówkach obliczone na podstawie art. 196 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2018r., wynosiły 3 704,60zł, zgodnie z Zarządzeniem Nr 3/2018 Starosty Sztumskiego z dnia 08.02.2018r. opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

W 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie na podstawie postanowień sądowych i wskazań Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie skierowało 9 nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych, w tym 5 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Ponadto 4 osoby skierowano do młodzieżowych ośrodków socjoterapii, w tym 1 wychowanka z rodziny zastępczej.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Punkt Interwencji Kryzysowej

Zadaniem Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielenie poradnictwa i wsparcia, osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie następujących form pracy z klientem:

1. porady i konsultacje psychologiczne – porady i konsultacje mogą być jednorazowe lub rozłożone na etapy, mogą dotyczyć problemów przemocy, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, osobistych itp.
2. Poradnictwo prawne – porady i konsultacje, pomoc w wypełnianiu dokumentów, pisaniu pism, wniosków i podań.
3. Poradnictwo socjalne – prowadzone przez pracownika socjalnego Centrum.

Osoby korzystające z punktu to przede wszystkim kobiety, które są ofiarami przemocy domowej, często doświadczają realnego zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2018r. w Punkcie Interwencji Kryzysowej udzielono następującej pomocy:
- 5 porad socjalnych,
- 57 porad psychologicznych,
- 48 porad prawnych,
- założono 1 Niebieską Kartę.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie współpracuje ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Kobiet w Trudnej Sytuacji Życiowej Junona z/s w Kwidzynie, które prowadzi na terenie powiatu sztumskiego Centrum Usług Socjalnych „Dom kobiet" w Piekle, które dysponuje miejscami noclegowymi i pomocą specjalistów. Celem Stowarzyszenia jest m.in. niesienie różnorodnych form pomocy kobietom i ich dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. W związku z powyższym w razie konieczności udzielenia schronienia jest możliwość uzyskania pomocy w/w Stowarzyszenia. Osobę potrzebującą pomocy kieruje odpowiedni ze względu na miejsce zamieszkania ośrodek pomocy społecznej, który ponosi odpłatność za pobyt.

DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA, PROGRAMOWA

PROJEKT „Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno-zawodowa na lata 2016- 2018".

W projekcie *„Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno- zawodowa"* w roku 2018 r brało udział 18 uczestników. Były to osoby z niepełnosprawnością o stopniu znacznym i umiarkowanym w wieku aktywności zawodowej.

Na początku roku odbyły się warsztaty motywacyjne "Trening umiejętności społecznych" dla 17 uczestników projektu, dla których zapewniono catering. Wyżej wymieniona grupa uczestniczyła również w indywidualnych poradach psychologicznych. 10 uczestników brało udział w turnusie rehabilitacyjnym. 5 uczestników projektu zostało skierowanych na zabiegi rehabilitacyjne. 2 uczestników projektu uczęszczało na szkolenie zawodowe – kurs kosmetyczny oraz kurs wózków widłowych. 6-miesięczny staż zawodowy realizowany był przez 7 uczestników projektu.

Odwołując się do grupy zrekrutowanej w roku 2018 (18 uczestników) podział ze względu na płeć uczestników projektu wyglądał następująco: 13 kobiet oraz 5 mężczyzn.

Pierwszy etap projektu dotyczył ustalenia ścieżki reintegracji dla 18 uczestników. W związku z tym odbywały się spotkania z psychologiem oraz doradcą zawodowym, którzy

opracowywali indywidualną ścieżkę reintegracji społeczno – zawodowej dla każdego beneficjenta projektu.

Etap drugi – ścieżka aktywizacji osób niepełnosprawnych PCPR. Uczestnicy projektu brali udział również w zajęciach edukacyjnych, pt. „Tworzenie obrazów farbami akrylowymi" prowadzonych w Sztumskim Centrum Kultury w Sztumie, które odbyły się 05 kwietnia 2018r. W miesiącu marcu odbywały się takie warsztaty jak "ABC poszukiwania pracy". Uczestnicy podczas szkolenia mieli zapewniony catering oraz materiały warsztatowe. Celem szkolenia było zdobycie wiedzy na temat mechanizmów działania rynku pracy. W warsztatach uczestnicy projektu uzyskali wiedzę na temat źródeł informacji o ofertach pracy oraz instytucjach rynku pracy. Zapoznali się z prawem pracy oraz dowiedzieli jak rozwinąć własny biznes. Na przełomie maja i kwietnia odbywały się również warsztaty motywacyjne "Trening umiejętności społecznych" dla całej grupy. Następnie uczestnicy brali udział w indywidualnych poradach psychologicznych. Odbyły się również 2 wycieczki integracyjne dla chętnych uczestników wraz z rodzinami, do Szymbarku oraz do Grudziądza. 10 osób uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym w różnych miastach Polski, natomiast 5 uczestników brało udział w rehabilitacji zdrowotnej. Odwołując się do kwestii zawodowej, 7 uczestników projektu dostało się na 6-miesięczny staż zawodowy na terenie powiatu sztumskiego.

Na powyższe zadania wydatkowano w roku 2018 kwotę 178 320,75 zł (w tym ze środków unijnych 162 685,75 zł), wkład własny jednostki to 5 649,00 zł oraz PFRON 9 986,00 zł (turnusy rehabilitacyjne i Aktywny samorząd).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiat Sztumski 2016- 2021

W 2018 roku realizowano „Strategię rozwiązywania problemów społecznych Powiat Sztumski 2016- 2021". Strategia określa 5 celów strategicznych, tj.: bezpieczne, przykładne i szczęśliwe środowiska rodzinne; wsparcie, integracja i kontrola środowisk zastępczych; seniorzy i niepełnosprawni- samodzielni, zintegrowani i aktywni; aktywność zawodowa mieszkańców kluczem do poprawy sytuacji materialnej i społecznej; dorośli, młodzież i dzieci wolne od uzależnień. Działania w ramach celów realizowane są na bieżąco przez PCPR, jednostki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego, organizacje pozarządowe, Policję i inne instytucje działające w ramach pomocy dziecku i rodzinie.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2016- 2018

Zgodnie z Uchwałą Nr XXI/22/2016 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 24.06.2016r. przyjęto „Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2016- 2018". Zgodnie z zawartymi w powyższym programie celami w roku sprawozdawczym realizowano następujące działania:

- promocja rodzicielstwa zastępczego,
- szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze,
- obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego wspólnie z innymi instytucjami,

- organizowanie wycieczek dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
- zgłaszanie dzieci wolnych prawnie do ośrodków adopcyjnych,
- współpraca z kuratorami rodzinnymi,
- organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze rodzin zastępczych,
- organizowanie socjoterapii dla dzieci z rodzin zastępczych,
- organizowanie szkoleń dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi,
- wspieranie pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą.
- spotkania, konsultacje z przedstawicielami Sądu Rejonowego w Kwidzynie, Policją i pracownikami ośrodków pomocy społecznej.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu w 2018 roku na realizację określonych zadań:

- Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej: **1 224 470,00 zł**

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 826 806,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	**431 496,-**
2.	dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	**395 310,-**
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych: 156 375,-		
1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	188	X
2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	168	**156 375,-**
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 41 386,-		
1.	Złożone wnioski	46	241 274,-
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	24	**41 386,-**
	-z tego na bariery architektoniczne	14	30 629,-
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	5	4 600,-
	-z tego na bariery techniczne	5	6 157,-

	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów*:* 172 292,35		
1.	Złożone wnioski	444	356 467,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	402	**172 292,35**
	V Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 8 000,-		
1.	Złożone wnioski	7	14 920,-
3.	Wypłacone dofinansowania ogółem	6	**8 000,-**

Zwroty niewykorzystanych środków PFRON ogółem – 19 610,86 zł:

1. Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu: 19 590,00 zł
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: 20,86 zł

PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III

Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, likwidację barier w urzędach, placówkach edukacyjnych i w zakładach opieki zdrowotnej, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, aktywizację zawodową tych osób, a także na dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach jednostek samorządów terytorialnych oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych.

Ze środków przeznaczonych na realizację programu udzielona może być pomoc regionalna w ramach:

1. **obszar B** - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszanie się i komunikowanie,
2. **obszar C** - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
3. **obszar D** - likwidacja barier transportowych w placówkach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty, a także w warsztatach terapii zajęciowej,
4. **obszar E** - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
5. **obszar F** - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej,
6. **obszar G** - skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych powiatu dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Pełnomocnicy Zarządu PFRON w Oddziale Pomorskim w dniu 02.02.2018 r. podjęli pozytywną decyzję o rozliczeniu dofinansowania wynikającego z umowy nr WRR/000234/11/D z dnia 05.09.2017 r. na realizację w obszarze D w sprawie uczestnictwa **Zakładu Aktywności Zawodowej w Sztumie**, w realizacji ww. programu dotyczącego projektu pn.: ***„Zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich w celu zwiększenia mobilności zawodowej pracowników ZAZ w Sztumie”***

W ramach rozliczenia zostały zaakceptowane:

1. całkowite wydatki kwalifikowane projektu do kwoty: **115 340,00 zł**
2. koszty kwalifikowane ze środków PFRON w wysokości: **80 000,00 zł**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 23.02.2018 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku wniosek oraz wystąpienie w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D.

Następnie Pełnomocnicy Zarządu PFRON w oddziale Pomorskim podjęli decyzje pozytywne o przyznaniu dofinansowania na realizację poniższych projektów:

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca” w Sztumie
„Zdrowie – wspólna sprawa – zakup pojazdu do przewozu osób z niepełnosprawnością”

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kołozębiu
„Bezpiecznie do celu – zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych”

Wobec powyższego zostały zawarte umowy w dniu 27 czerwca 2018 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim w przedmiotowych sprawach.

Powyższe projekty są obecnie w trakcie rozliczania.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
W roku 2018 program obejmował następujące obszary wsparcia:
Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w tym:

7. **Obszar A – likwidacja bariery transportowej:**
   Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.
   Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

8. **Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:**
   Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.
   Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
9. **Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**
   Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
   Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończymy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
   Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności i technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
10. **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej**

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2018 roku otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programu w kwocie **127.246,08 zł** (w tym 7.492,23 zł na obsługę, promocję oraz ewaluację programu).

Do 10 października 2018 r. wpłynęło **38 wniosków**:

Moduł I - 18 wniosków
Moduł II – 20 wniosków
Do realizacji w wyniku pozytywnych decyzji przekazano 36 wniosków.

Wypłacone (do dnia 31.12.2018 roku) dofinansowanie wg poszczególnych modułów:
Moduł I - 33.608,00 zł
Moduł II – 38.246,50 zł

Program jest obecnie jeszcze w trakcie realizacji. Termin zakończenia i rozliczenia środków za 2018 rok wyznaczono na 15 kwietnia 2019 roku.

Łącznie na dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd" wg zawartych umów do wniosków złożonych w 2018 roku zaplanowano kwotę 118.297,50 zł oraz 7.492,23 zł na obsługę, promocję i ewaluację programu. Niewykorzystana część środków w wysokości 1.456,35 zł zostanie zwrócona do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (są to środki powstałe w wyniku wymaganego wkładu własnego w kilku zadaniach).

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do

podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.
Na terenie Powiatu Sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

3. **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 01/2018 zawartym w dniu 11.01.2018 r. oraz aneksem nr 1/2018 z dnia 06.09.2018 r. do w/w porozumienia przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w 2018 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 47.944,00 zł (słownie złotych: czterdzieści siedem tysięcy dziewięćset czterdzieści cztery zł 00/100).

Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

4. **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 01/2018 zawartym w dniu 11.01.2018 r. oraz aneksem nr 1/2018 z dnia 06.09.2018 r. do w/w porozumienia przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w 2018 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 46.100,00 zł (słownie złotych: czterdzieści sześć tysięcy sto zł 00/100).

Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004 r.) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, kontrolę warsztatów przeprowadzają co najmniej raz w roku Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2018 roku przeprowadziło kontrolę WTZ w Koniecwałdzie w dniu 23.10.2018 roku, protokół z kontroli z dnia 08.11.2018 roku.
Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie jest zgodna z wymogami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz umowy i regulaminu organizacyjnego warsztatu. Warsztat realizuje zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
Nie stwierdzono nieprawidłowości wobec prowadzonej dokumentacji kadry warsztatu. Warsztat przekazuje we wskazanym terminie roczne sprawozdania z wykorzystania środków PFRON i powiatu oraz kwartalne informacje o wydatkowaniu środków. Uczestnicy warsztatu posiadają ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej, w jednym przypadku przekroczono o kilka dni ciągłość orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Kontrola WTZ w Dzierzgoniu przeprowadzona została w dniach 20-21.11.2018r. protokół z kontroli z dnia 07.12.2018 roku.

Warsztat działa na podstawie umowy oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz umowy i regulaminu organizacyjnego warsztatu. Warsztat realizuje zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Kadra warsztatu posiada odpowiednie wykształcenie do zajmowanych stanowisk. Wynagrodzenia oraz dodatki naliczane są zgodnie z obowiązującym w warsztacie regulaminem. Warsztat posiada polisę ubezpieczeniową na budynek oraz NNW. W terminach przekazywane są kwartalne informacje o wydatkowaniu środków PFRON i powiatu oraz roczne sprawozdanie w wykorzystania środków.

Stwierdzono kilka nieprawidłowości, mianowicie:

1. Nie wszystkie wpływające dokumenty do Warsztatu posiadały datę wpływu, a w przypadku kilku kopii brakowało poświadczenia za zgodność z oryginałem,
2. Nie wszyscy uczestnicy posiadali ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności bądź wskazanie do terapii zajęciowej, w związku z czym Warsztat zwrócił dnia 29.11.2018 r. nienależnie otrzymane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 19.590,03 zł (w tym odsetki - 463 zł) oraz środków Powiatu w wysokości 2.219,28 zł (w tym odsetki 94 zł).

Warsztat Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w roku 2018 realizował zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004r. (Dz. U. Nr 63, poz. 587). Dokonuje się pozytywnej oceny działalności Warsztatu za 2018 rok.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w roku 2018 realizował zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004r. (Dz. U. Nr 63, poz. 587). Działalność Warsztatu ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ocenę dokonano na podstawie:
- sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatów za 2018r.,
- protokołów z kontroli warsztatów w roku 2018r.,
- całorocznej dokumentacji związanej z prowadzeniem warsztatów.

WSPÓŁPRACA Z POWIATOWĄ SPOŁECZNĄ RADĄ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I POWIATOWYM ZESPOŁEM DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W MALBORKU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. W 2018r. zwołano 1 posiedzenie Rady oraz Rada wydała 3 opinie. Głównym tematem spotkania było

opiniowanie uchwał Rady i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień w zakresie wyznaczonym w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawanie kart parkingowych.

Na podstawie porozumienia z 3 marca 2003r. pomiędzy Powiatem Malborskim a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2018r. wyglądało następująco:
-6384- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego **1223**,
-6176- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiat Sztumskiego **1170**,
-2529- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **442**,
-987- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **148.**

W roku 2018 87,14% złożonych wniosków rozpatrzonych zostało w ustawowym terminie, a 12,86% po 61 dniach. Po 61 dniach rozpatrywane były wnioski osób, które musiały uzupełnić braki formalne, bądź występowały z prośbą o zawieszenie postępowania, w związku z wyjazdem, pobytem w sanatorium lub szpitalu.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego na terenie miasta i gminy Sztum,
2. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
3. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych (w szczególności wprowadzenie dla dzieci z różnymi dysfunkcjami różnych form pomocy specjalistycznej, np. terapii logopedycznej, psychoterapii dla wychowanków z FAS, socjoterapii).
4. Zatrudnienie psychologa w PCPR na pełen etat.
5. Przekształcanie rodzin zastępczych zawodowych, w których umieszczonych jest więcej niż troje dzieci w rodzinne domy dziecka.
6. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na prowadzenie działań wspierających rodziny zastępcze.
7. Wypracowanie procedur współpracy instytucji pomocy społecznej, Policji, Sądu w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dziecka.
8. Opracowanie programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
9. Utworzenie mieszkania chronionego.

PODSUMOWANIE

Głównym celem działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie jest realizacja zadań samorządu powiatowego w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, udzielania wsparcia osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, usamodzielniania się osób oraz integracji ze środowiskiem.

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działalność PCPR w Sztumie w ww. zakresie, w tym wysokość środków jakimi dysponowała jednostka, stan zatrudnienia oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.